

A most említett szakaszbekezdés folytatólag még rendeli, hogy ilyen esetekben a fizetési kötelezettség beálltával az adóhivatal a fizetésre sorrendben kötelezett felet az intérsre szolgáló nyomtatványon köteles felhívni azzal a figyelmeztetéssel, hogy a késedelmi kamatra vonatkozó fizetési kötelezettség a felhívás kézbesítésétől számított 30. napon állt be.

Ezek előrebocsátása után a vitás kérdés eldöntésénél az egyetemlegességnek az általános jogelvek szerinti természetéből kell kiindulni.

Az egyetemlegesség jogi természete abban áll, hogy az egyetemlegesen kötelezettek mindegyike a hitelezőnek közvetlenül felel az egész szolgáltatásért, ugyancsak az egyetemlegesség jogi természetéhez képest az általános jogelvek szerint az egyetemleges adóstársak egyikére nézve bekövetkezett elévülés a többi adósra nem hat ki.

Az illetéktörvénynek ismertetett rendelkezése, bár elsősorban fizetésre kötelezettet jelöl is meg, egyébként nem változtatta meg az egyetemlegességnek az általános jogelvek szerinti jogi természetét s a törvénynek éppen az egyetemlegesség megállapítása mellett nem tulajdonítható az a célnak, mintha az elsősorban kötelezetteknek az illeték terhe alól bármely okból felszabadulása esetére a többi kötelezetteket is mentesíteni kívánta volna.

A helyes törvénytárgy magyarázat szerint tehát a többi kötelezettekkel szemben a követelés érvényesíthető abban az esetben is, ha az elsősorban kötelezettel szemben az illeték elévült s így azt ebből az okból nem lehet tőle behajtani.

Emellett a jogi álláspont mellett is azonban a panasznak helyet kellett adni, mert a fizetési meghagyás első ízben történt kézbesítése az illetéknek a csak másodsorban köteles eladóval szemben a teljesítés idejét nem vonja maga után, tehát az 1924. évi 5001. sz. pénzügyminiszteri rendelet 21. §-ának 3. bekezdésében meghatározott 30 napot nem lehet az első kézbesítés idejétől számítani. A most idézett rendelet vonatkozó intézkedéseinek célzatához képest ez a számítás csak az elsősorban kötelezett féllel szemben beállott elévülés idejét követő felhívás kézbesítési idejének alapul vételével volna eszközölhető, mert akkor állott be az eladóra nézve a fizetési kötelezettség ideje s e mulasztás jogi következményei csak attól az időponttól kezdődnek.

Mint hogy pedig eladó a fizetési meghagyás másodizben foganatosított kézbesítése idejében átszámítva 6 aranykorona 70 aranyfillért befizette s mint hogy nincs törvényes alapja annak, hogy az egyszer aranykoronára átszámított és ennek megfelelőleg befizetett illeték utólag más átszámítási kulcs alkalmazásával másodsor is követeltesék, ennél fogva további fizetésre jogosan nem kötelezhető.

A főkövetelés járulékaként követelt kár a pertárgy értékének megállapításánál nem jön figyelembe. (Közigazgatási Biróság 10.901/1925. P. sz.) Az 1914: XLIII. t.-c 35. §-a értelmében 1924 február 22. napjától kezdődőleg, amikor a felperes kereseti követelését 772.481 korona tőkére és járulékaire leszállította, minden perbeli irat és határozat illetékének mértéke tekintetében a leszállított követelés az irányadó.

A kir. pénzügyigazgatóság a pertárgy értékéül azon az alapon vett 2.626.455 koronát, hogy a felperes az alperest a leszállított kereseti követelésnek az 1923 július 25-i 0.06¼-es zürichi jegyzés szerint átértékelt korona összegben leendő meg-

fizetésére kérte kötelezni s ez átértékelés szerint a 772.481 korona 1924 február 22. napján 2,626.455 koronának felelt meg.

A pertárgy értékének illetén megállapítása azonban nem jogos, mert:

Az 1914: XLIII. t.-c. 31. §-a második bekezdése szerint a főkövetelés mellett járulékként követelt kamat, gyümölcs vagy költség figyelmen kívül hagyandó, az idézett szakasz negyedik bekezdése szerint pedig a gyümölcs, haszon, kamat, kár és költség értéke akkor irányadó, ha csak ezek tárgyai az eljárásnak.

Noha az idézett törvényszakasz második bekezdésében a főkövetelésnek járulékaként keresetbe vett kár nincs felemlítve, ennek a bekezdésnek a negyedik bekezdéssel való egybevetéséből, valamint abból, hogy a 31. § miniszteri indokolása szerint a törvényhozás szándéka az volt, hogy a pertárgy értékének az illetékek szempontjából való meghatározását a polgári perrendtartás rendelkezéseivel teljesen összhangba hozza, — a polgári perrendtartás 8. §-a pedig úgy rendelkezik, hogy a főkövetelés mellett járulékként követelt haszon, — ideértve a kamatot és a gyümölcsöt is — valamint a járulékként követelt kár és költség az érték megállapításában nem számít, azt kell megállapítani, hogy az 1914: XLIII. t.-c. 31. §-ának helyes értelmezése szerint fennálló jogszabály az, hogy a főkövetelés járulékaként követelt kár nem számít a pertárgy értékének megállapításában.

Mínthogy a szóban levő perben a felperes követelésének a tényleges kifizetés idejében fennálló zürichi jegyzésnek megfelelő, a kereset módosítása idején számszerűen meg nem határozott, de előre meg sem határozható átértékelését kétségen kívül a késedelmes fizetésből öt netán érhető kárnak megtérítéséül igényelte, az átértékelési esetleges többlet a pertárgy értékéhez nem számítható.

A készpénzben fizetendő illetékért nem a részvénytársaság ügyvezető igazgatója, hanem az igazgatóság tagjai tartoznak kezességgel, és pedig azok, akik az illeték esedékessége idejében igazgatósági tagok voltak. (Közigazgatási Biróság 19.704/1925. P sz.) Panaszos elsősorban azon az alapon kéri a részvénykibocsátási illeték iránti kezesség alóli felmentését, hogy a kezesség az ügyvezető igazgatót terheli és nem az igazgatóság tagjait.

Ezt a kérelmet a bíróság nem teljesíthette, mert az ill. szab. 97. §-ának 5. pontja szerint a készpénzben fizetendő illetékek lerovásáért a társulatok megbízott ügyvivői, kiknek az üzletnél az illetékfizetés kötelezettségükben áll, kezeskednek. Az 1875. évi XXXVII. t.-c. 183. §-a szerint pedig a részvénytársaság ügyeit az igazgatóság intézi és a 186. § szerint hatóságok és harmadik személyek irányában a részvénytársaságot az igazgatóság képviseli. A részvénytársaság megbízott ügyvivőinek tehát az igazgatósági tagokat és nem az ügyvezető igazgatót kell tekinteni, mert ez utóbbi a hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben csak mint az igazgatóságnak a 193. § alapján kirendelt meghatalmazottja jár el és az illetékfizetési kötelezettségért a hatósággal szemben az igazgatóság tagjai a felelős ügyvivők.

Panaszos kifogásolja továbbá azt, hogy az első alaptőkeemelés után kiszabott illetékre kezesség címén a fizetési meghagyást részére kibocsátották, mert az első alaptőkeemelés 1922-ben történt és panaszost csak 1923-ban választották az igazgatóság tagjává.